P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

M. A. Semester - III **[Mark : 40**

6-10-2015] **Sanskrit - 302** **[8-30 to 10-00**

॥ ऋग्वेदमंडल-३ (नियतसूक्तानि) ॥

1. ऋ.मं.૩ ના આધારે 'अग्नि' દેવતા વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.

અથવા **13**

ऋ.मं.૩ ના ચતુર્થ સૂક્ત 'આપ્રીસૂક્ત' નું રસદર્શન કરો.

2. **ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો.** **13**

(1) વસિષ્ઠ-વિશ્વામિત્ર સંબંધ.

(2) ऋ.मं. ૩ ના ત્રીજા સૂક્તનું રસદર્શન.

(3) ऋ.मं. ૩ ના દ્વિતીય સૂક્તનું રસદર્શન.

(4) ऋગ્વેદનું વિભાજન.

3. **ગમે તે સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.** **14**

(1) ऋગ્વેદના તૃતીય મંડલમાં કેટલા સૂક્તો અને મંત્રોમાં વિશ્વામિત્રનું કર્તૃત્વ છે ?

(2) ऋ.मं. ૩ માં કઈ ત્રણ દેવીઓનો ઉલ્લેખ છે ?

(3) तनुनपात् અને नराशंस् એ બન્ને કોનાં નામ છે ?

(4) અગ્નિનું પ્રોજ્વલ રુપ કયું ગણાયું છે ?

(5) કયા ત્રણ દેવો યજ્ઞનાં વિશિષ્ટ અંગો છે ?

(6) ત્રીજા મંડળના આઠમાં સૂક્તમાં કોની સ્તુતિ છે ?

(7) રાજા સુદાસે કયા દસ રાજાઓ સાથે યુદ્ધ કરેલું ?

(8) આપ્રીસૂક્તો વિશે શી માન્યતા પ્રવર્તે છે ?

(9) ऋ.मं. ૩ ના કયા સૂક્તમાં 'दाशराज्ञयुद्ध' નો ઉલ્લેખ છે ?

(10) ત્રીજા મંડળમાં 'प्रगाथ' છંદ કયા સૂક્તમાં વપરાયો છે ?

(11) 'विराट्रुपा' છંદ કયા સૂક્તમાં વપરાયો છે ?

(12) વિશ્વામિત્ર કોના પુત્ર હતા ?

(13) ऋ.मं. ૩ ના કયા સૂક્તોમાં વિશ્વામિત્રના જીવનપ્રસંગો ઉલ્લેખાયા છે ?

(14) ऋ.मं. ૩ માં 'ઈન્દ્રાગ્ની' ની સ્તુતિ કયા સૂક્તમાં આવેલી છે ?